

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بحثمان با توفیق پروردگار متعال در مورد سنن الهی بود که بسیار مهم می باشد، خداوند متعال این عالم را بر اساس سنتهای ایجاد کرده و بر همان اساس اداره می کند و برای اینکه انسان بتواند در راه سعادت گام بردارد و از منکرات و شرور اجتناب کند شناخت این سنن بسیار مهم می باشد.

تعدادی از سنن الهی را از آیات قران و روایات عرض کردیم و اما در باب ۴۱ از ابواب امرونی و ما یناسبهما روایات زیادی در این رابطه وجود دارد من جمله این خبر: ﴿مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ، عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعًا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَبَانَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: خَمْسٌ إِنْ أَدْرَكْتُمُوهُنَّ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْهُنَّ: لَمْ تَظْهَرْ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ قَطُّ حَتَّى يَعلَنُوا إِلَّا ظَهَرَ فِيهِمُ الطَّاعُونَ وَالْأَوْجَاعُ الَّتِي لَمْ تَكُنْ فِي أَسْلَافِهِمُ الَّذِينَ مَضَوْا، وَلَمْ يَنْقُصُوا الْمَكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِلَّا أَخَذُوا بِالسِّنِينَ وَشَدَّةِ الْمُؤْنَةِ وَجَوْرِ السُّلْطَانِ، وَلَمْ يَمْنَعُوا الزَّكَاةَ إِلَّا مَنَعُوا الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ، وَلَوْلَا الْبَهَائِمُ لَمْ يَمْطَرُوا، وَلَمْ يَنْقُضُوا عَهْدَ اللَّهِ وَعَهْدَ رَسُولِهِ إِلَّا سَلَطَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ عَدُوَّهُمْ، وَأَخَذَ بَعْضُ مَا فِي أَيْدِيهِمْ، وَلَمْ يَحْكُمُوا بِغَيْرِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ بِأَسْهَمٍ بَيْنَهُمْ^۱.

نیازی به بررسی سند این اخبار نیست زیرا به قدری زیاد و مورد توجه فقهاء ما هستند که اگر ضعفی داشته باشند جبران می شود.

خبر بعدی این خبر است: ﴿وَعَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مَعْلَى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ الْعَلَاءِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: الذُّنُوبُ الَّتِي تَغْيِرُ النِّعَمَ الْبَغْيَ، وَالذُّنُوبُ الَّتِي تُورِثُ النَّدَمَ الْقَتْلُ، وَالَّتِي تَنْزِلُ النِّقَمَ الظُّلْمُ، وَالَّتِي تَهْتِكُ السُّتُورَ شَرْبُ الْخَمْرِ، وَالَّتِي تَحْبِسُ الرِّزْقَ الزِّنَا، وَالَّتِي تَعْجِلُ الْفَنَاءَ قَطِيعَةُ الرَّحِمِ، وَالَّتِي تَرُدُّ الدُّعَاءَ وَتُظْلِمُ الْهَوَاءَ عَقُوقُ الْوَالِدَيْنِ^۲.

خلاصه اینکه این روایات آثار گناهان در بحث امر به معروف و نهی از منکر را ذکر می کند.

خبر دیگری نیز در سفینه البحار نقل شده است، خبر این است: ﴿الْخِصَالُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: إِذَا غَضِبَ اللَّهُ (عَزَّ وَجَلَّ) عَلَى أُمَّةٍ وَلَمْ يَنْزِلْ بِهَا الْعَذَابُ غَلَّتْ أَسْعَارُهَا، وَقَصُرَتْ أَعْمَارُهَا، وَلَمْ تَرْبِحْ تِجَارُهَا، وَلَمْ تَزْكُ ثَمَارُهَا، وَلَمْ تَغْزِرْ أَثَارُهَا، وَحَبَسَ عَنْهَا أَمْطَارُهَا، وَسَلَّطَ عَلَيْهَا شَرَارُهَا^۳.

باب دیگری داریم در اینکه: "أَرْبَعَةٌ فِي الذُّنُوبِ شَرٌّ مِنَ الذُّنُوبِ: الْإِصْرَارُ، الْإِسْتِثْشَارُ، الْإِفْتِخَارُ، الْإِسْتِصْغَارُ" که خودتان روایات مذکور در این باب را مطالعه کنید.

در روایاتمان داریم که گناه مانند حریق است که اگر مهار نشود تمام شهر را خواهد سوزاند و یا گناه

^۱ وسائل الشیعة، شیخ حر عاملی، ج ۱۱، ص ۵۱۳، ابواب امرونی و ما یناسبهما، باب ۴۱، حدیث ۳، ط الإسلامية.

^۲ سفینه البحار، شیخ عباس قمی، ج ۳، ص ۲۱۹، حدیث ۳۹۳۵.

^۱ وسائل الشیعة، شیخ حر عاملی، ج ۱۱، ص ۵۱۲، ابواب امرونی و ما یناسبهما، باب ۴۱، حدیث ۱، ط الإسلامية.

مانند یک مریضی مسری است که اگر درمان نشود تمام افراد جامعه را فراخواهد گرفت فلذا به محض دیدن گناه باید نهی از منکر و مهار و خاموش شود و إلا همه افراد جامعه چه خوب و چه بد مستحق عذاب الهی می شوند مانند همان روایتی که از امام باقر علیه السلام خواندیم که فرمودند به حضرت شعیب وحی شد که من از قوم تو صد هزار نفر را به عذاب مبتلی می کنم چهل هزار نفر از بدکاران و شصت هزار نفر از خوبان، گفت پروردگارا آن چهل هزار نفر اشرار و مستحق عذاب هستند اما آن شصت هزار نفر اخیار چرا عذاب می شوند؟ خداوند فرمود چون آنها با اهل معصیت مداهنه کرده اند و در مقابل گناه آنان سکوت کرده اند خلاصه اینکه این بحث امر به معروف و نهی از منکر بسیار مهم است و ریشه تمام خوبی ها در عمل کردن به آن و همچنین ریشه تمام گرفتاری ها در عمل نکردن به آن می باشد.

از جمله مباحثی که در امر به معروف و نهی از منکر مطرح است آن است که علماء وظیفه سنگینی دارند، صاحب وسائل نیز بابتی در این رابطه منعقد کرده که علماء و ذوی السن یعنی پیرمردها و افرادی که عقل بیشتری دارند وظیفه سنگین تری در این رابطه دارند و امام صادق علیه السلام نیز در این رابطه می فرمایند: **"لا حملن ذنوب السفهائکم علی علمائکم"** زیرا علماء در میان مردم دارای وجه و جایگاهی هستند و اگر سکوت کنند مردم نیز آن ها را الگو قرار می دهند و سکوت می کنند بنابراین عالم همیشه باید نسبت به گناه و گناه کاران حساس باشد و با آنها برخورد کند.

بقیه بحث بماند برای روز شنبه إن شاء الله تعالی ...

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین